

A SÁRKÁNYLYUK- VÍZMOSÁS,

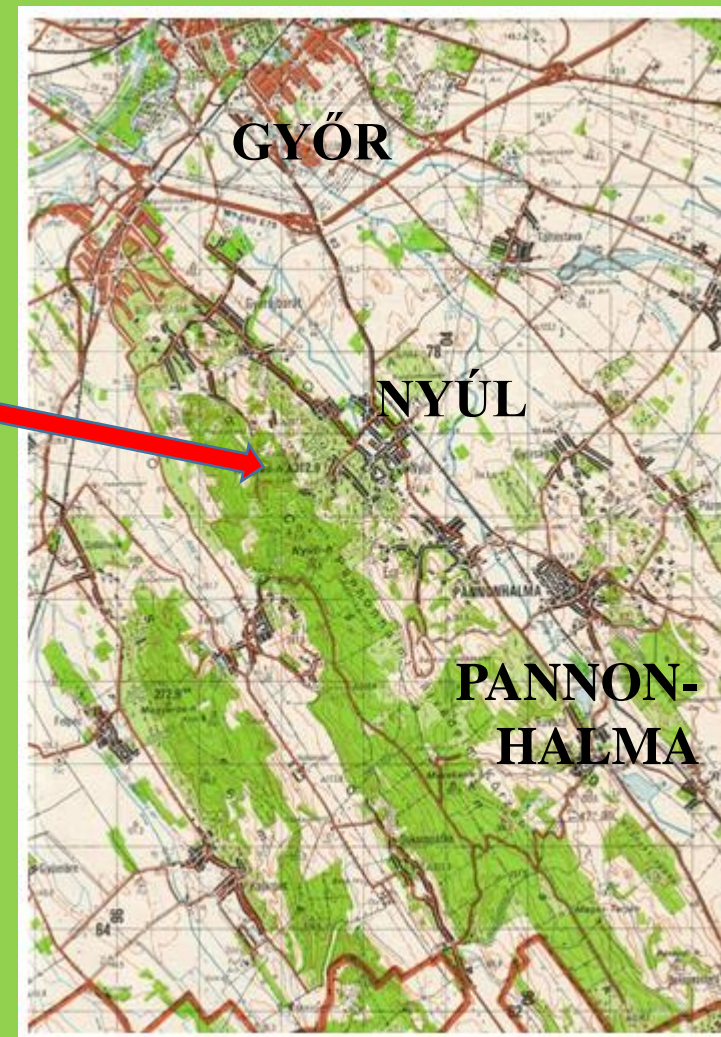
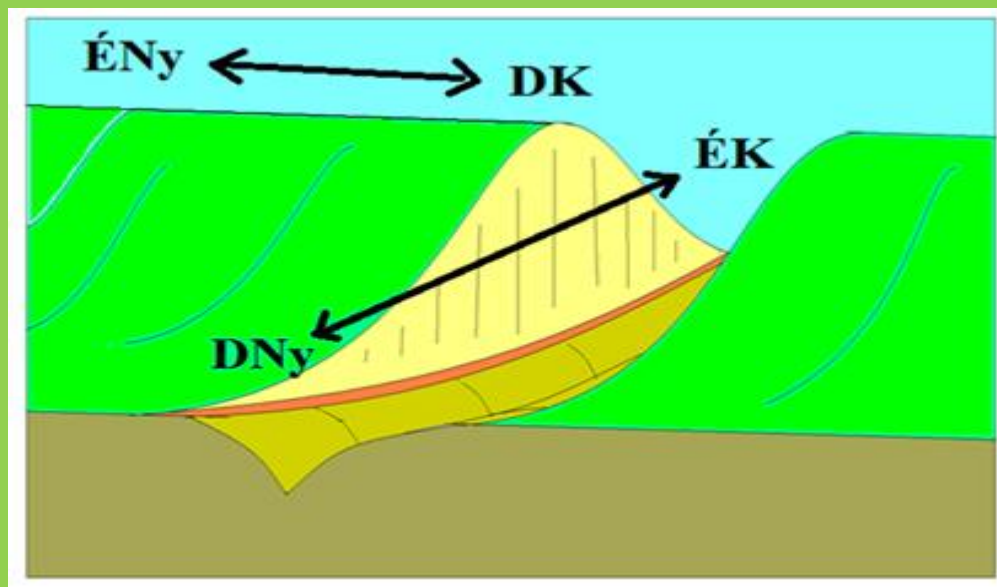
VAGYIS

A SZURDIK

VERSEK BEMUTATÁSA

1.

Győr és Pannonhalma között van egy község,
Melyet Nyúlnek hívnak s benne egy híresség,
Óriás vízmosás szeli át a hegyet,
Itt előktől kapta ez a Szurdik nevet.

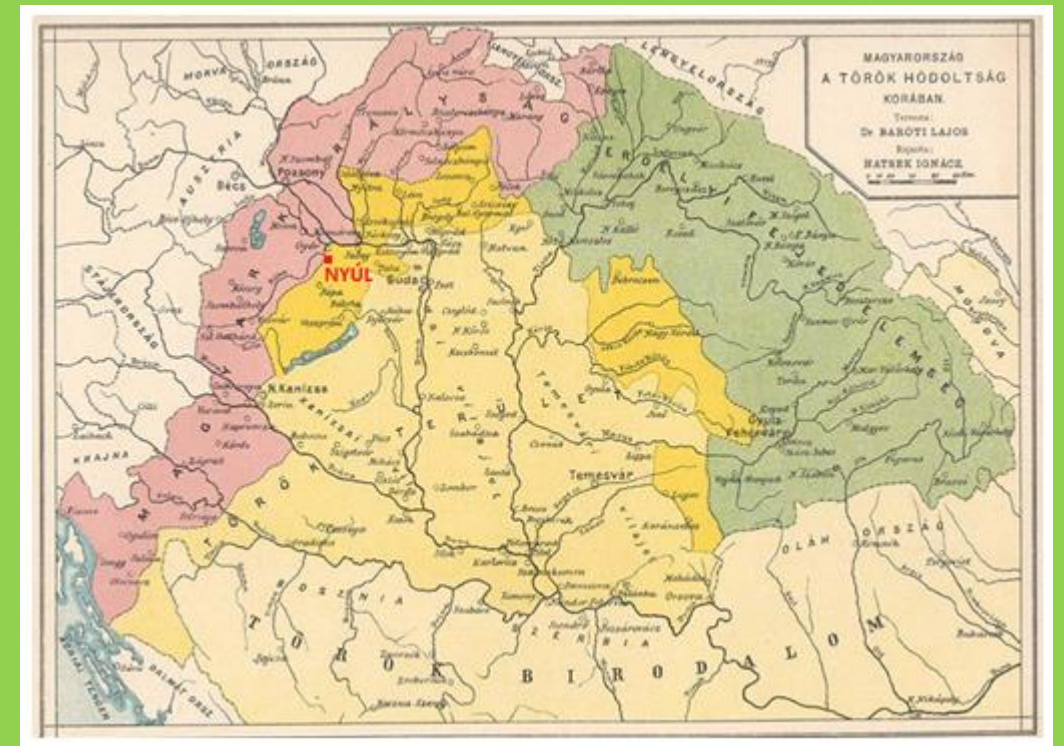
2.

Méretei láttán mindenki elámul,
Nem jöhetett létre ez csak úgy magától!
Kialakulása elindult már régen,
Hogy hogyan jött létre, azt most elbeszélem.

Hossza:	630 m
A két part távolsága:	50-60 m
Mélység régen:	32-35 m, ma 26 m
Szintkülönbség:	50 m
Az elhordott anyag kb.:	263 000 m³

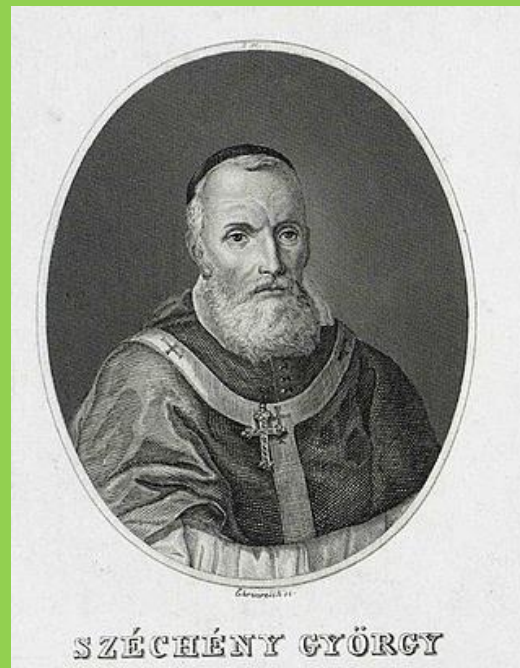
3.
Elképzelni nehéz, ugye azt is ma már,
Hogy Nyúlon ment át a török-magyar határ!
Számunkra ez a tény nagyon nem kedvezett,
Mert jött a török és ő is adót szedett.

4.
Korábban az egyház bírta a földeket,
A jobbágyság akkor tizedet fizetett,
A török időkben más volt a regula,
Kegyetlen zsarnok lett Nyúl új török ura.

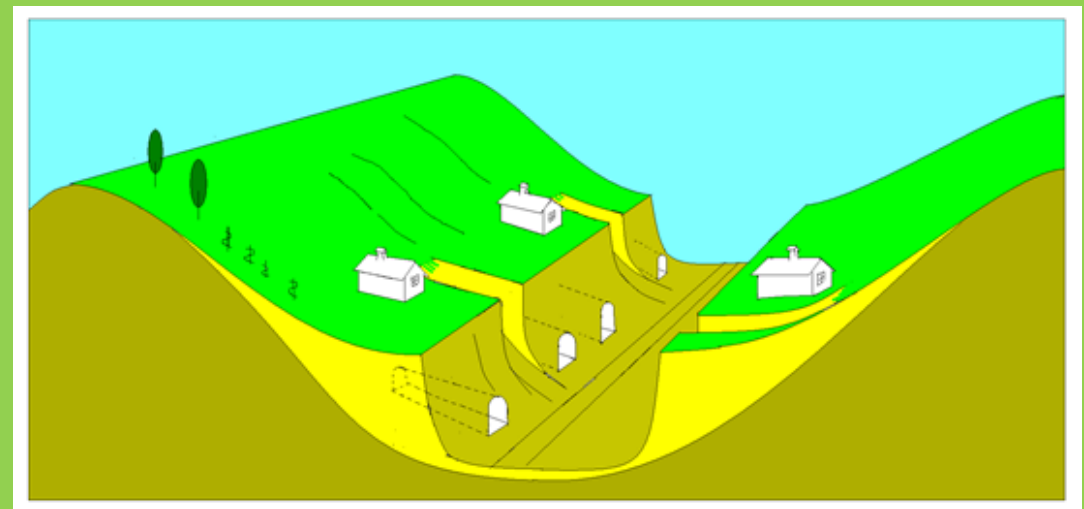
5.
Nagy volt a szegénység, szökdöstek más helyre,
Alig maradt, aki a földet művelje,
Várták, hogy a török iga érjen véget,
S hirdetett a püspök adómentességet.

6.
Tíz évig így népe sorsát feljavítva,
S a távozókat is csalogatta vissza.
Jöttek is szép számmal aztán az emberek,
Benépesítve a nyúli szőlőhegyet.

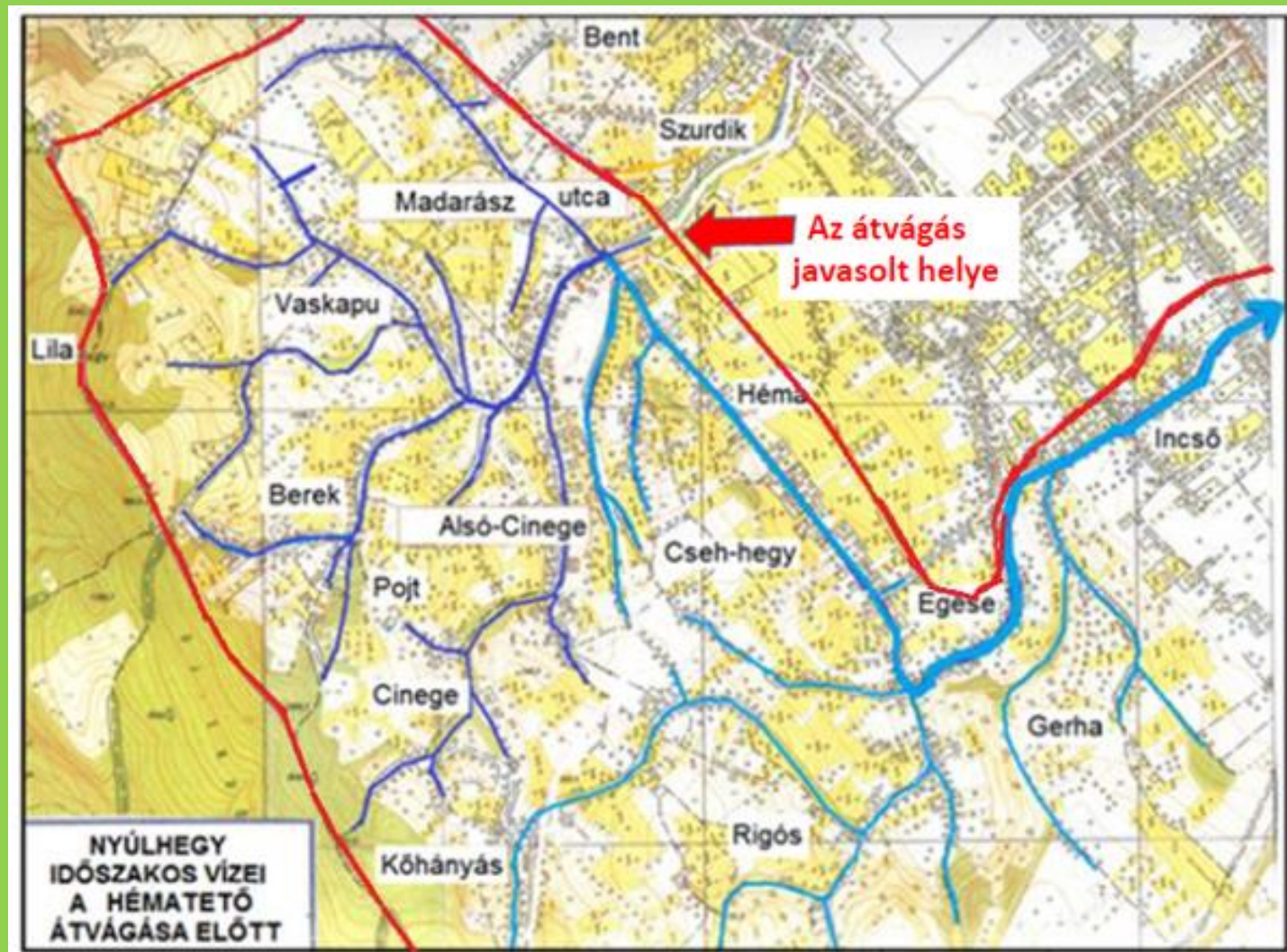
7.
Mivel új szőlőkhöz a föld nem volt elég,
Írtani kezdték az erdők területét.
A hegyoldalakon erdők hiányába'
Elindult a talaj gyors lepusztulása.

8.
Nem lévén gyökérzet, mely fogja a földet,
Alázúdult a víz, s mélyültek a völgyek,
A termőréteget az esők lemosták,
Lassan löszmélyúttá váltak lenn az utcák.

9.
A fenti részekről összefutó vizek
A lenti utcákban okoztak árvizet.
Végigpusztítva a Hémát és Egesét,
Lett is ebből ott nagy anyagi veszteség.

10.
Mentek a bíróhoz gyakran az itt lakók,
A sok siránkozás végre aztán hatott,
Javaslatlattal jöttek a nagy ötletelők:
Tán át kéne vágni fenn a Hématatót!

11.

A Madarász utca torkolati szintje
És a Héमतető szemközti gerince
Között hatméternyi szintkülönbség van csak,
Átvágva a vízár új lefolyást kaphat.

12.

Gyorsan tett követte a kigondolt tervet,
És a dombtetőbe ástak új vízmedret.
Könnyű volt megtenni, mert mindkét oldalon
Mélyutat koptatott benne a forgalom.

13.

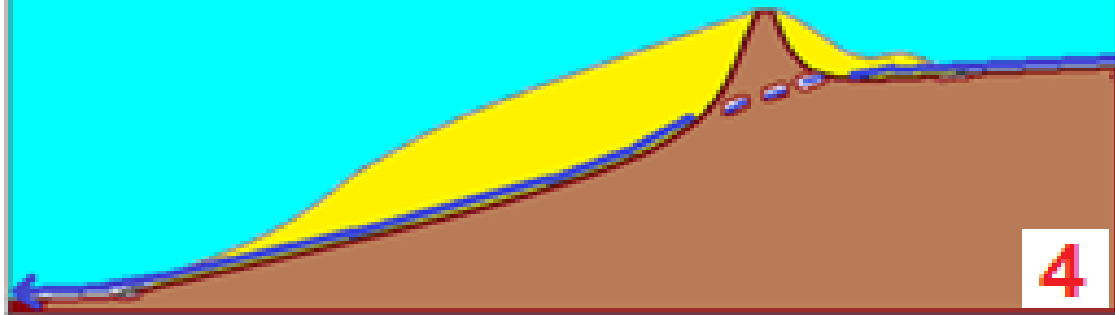
S a mélyutak már fönn csaknem összeértek,
Így aztán a munka hamarosan kész lett.
Nem gondolták végig, hogy mit cselekedtek,
Súlyos következmény követte a tettet!

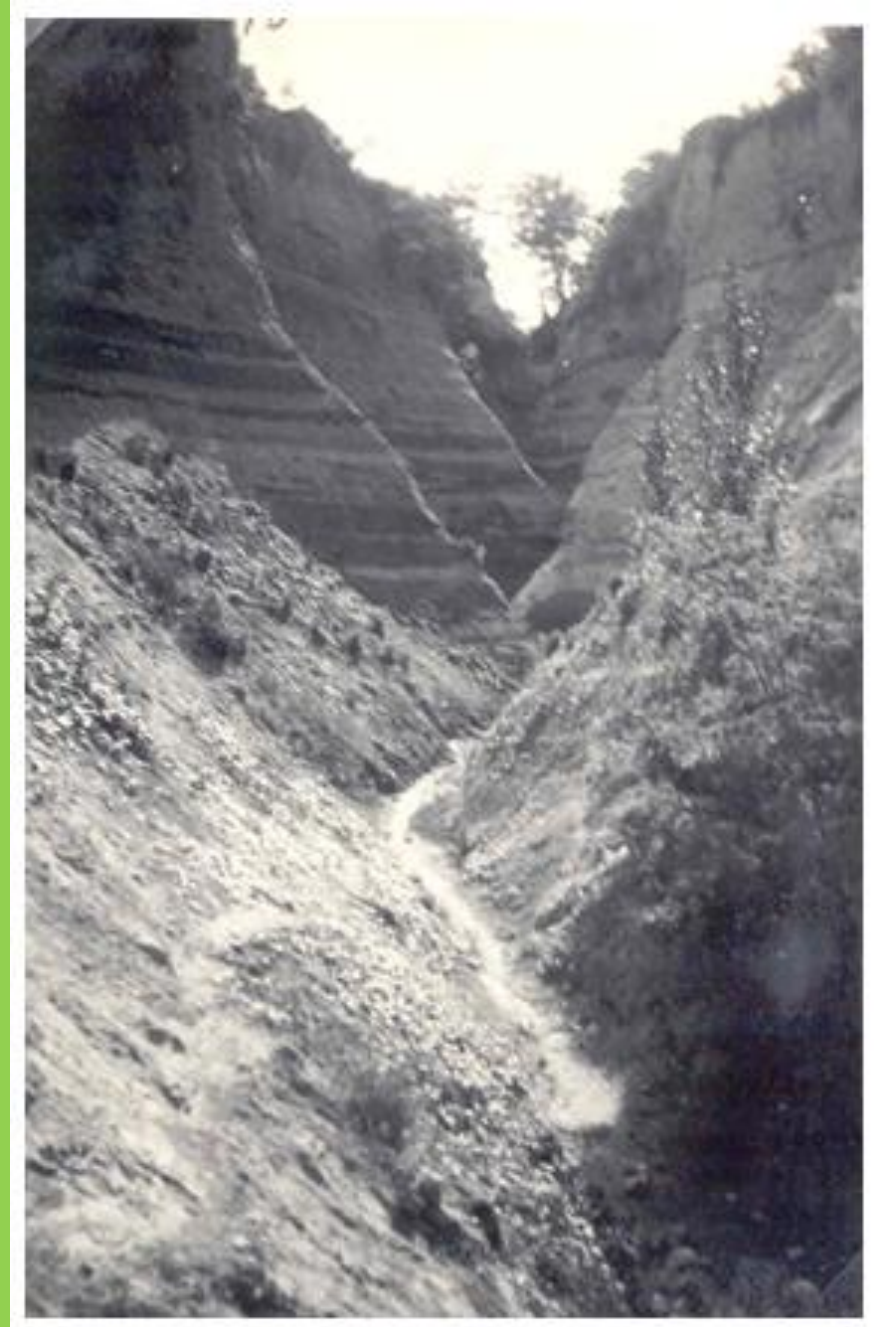
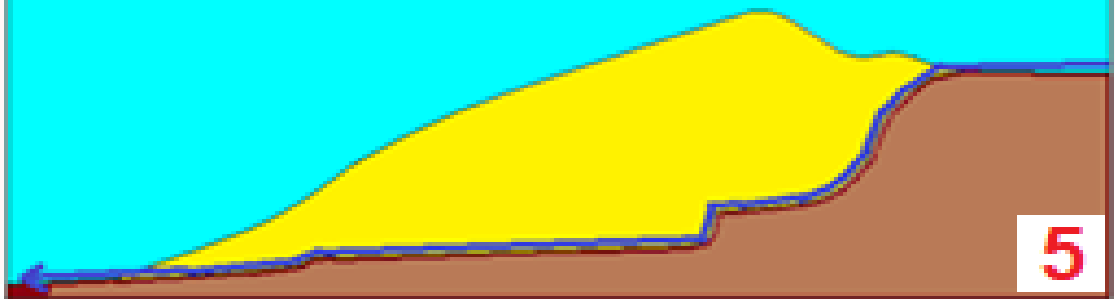
14.

A vágató vizek új mederbe térve
Bevágták magukat gyorsan nagyon mélyre,
A vízmosás pedig egyre szélesedett,
Teremtve ezzel ott komoly veszélyeket.

A VÍZVÁLASZTÓNÁL ÁTFOLYÁS KELETKEZETT,
AHOL KÖNNYŰ VOLT ÁTVÁGNI

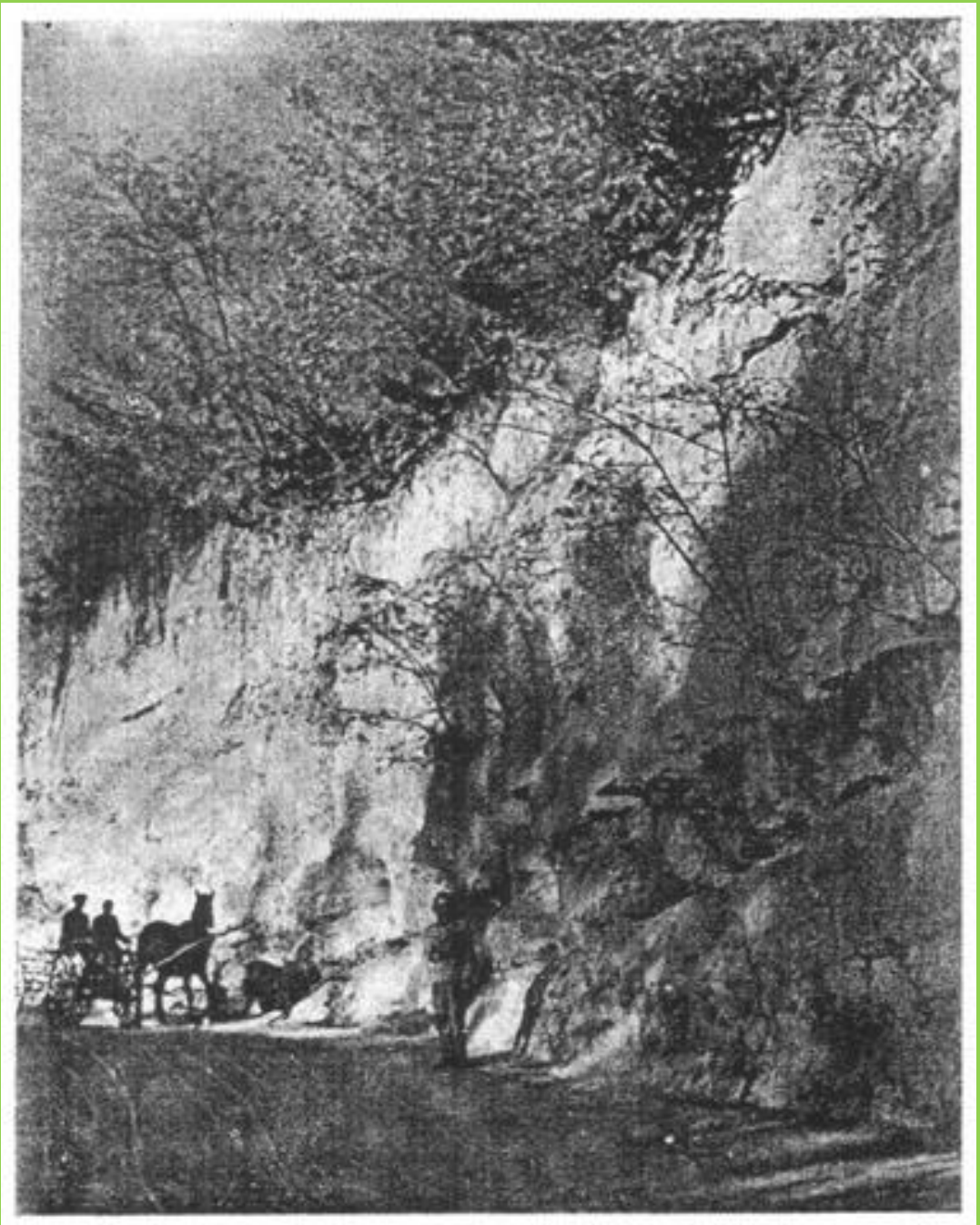

AZ ÁTVÁGÁST GYORS MÉLYÜLÉS KÖVETTE

15.

A féktelen vízár soha nem válogat,
Magával ragadott embert, kocsit, lovat,
Félelmetessé vált pusztító ereje,
S lett belőle Nyúlon a falu szégyene.

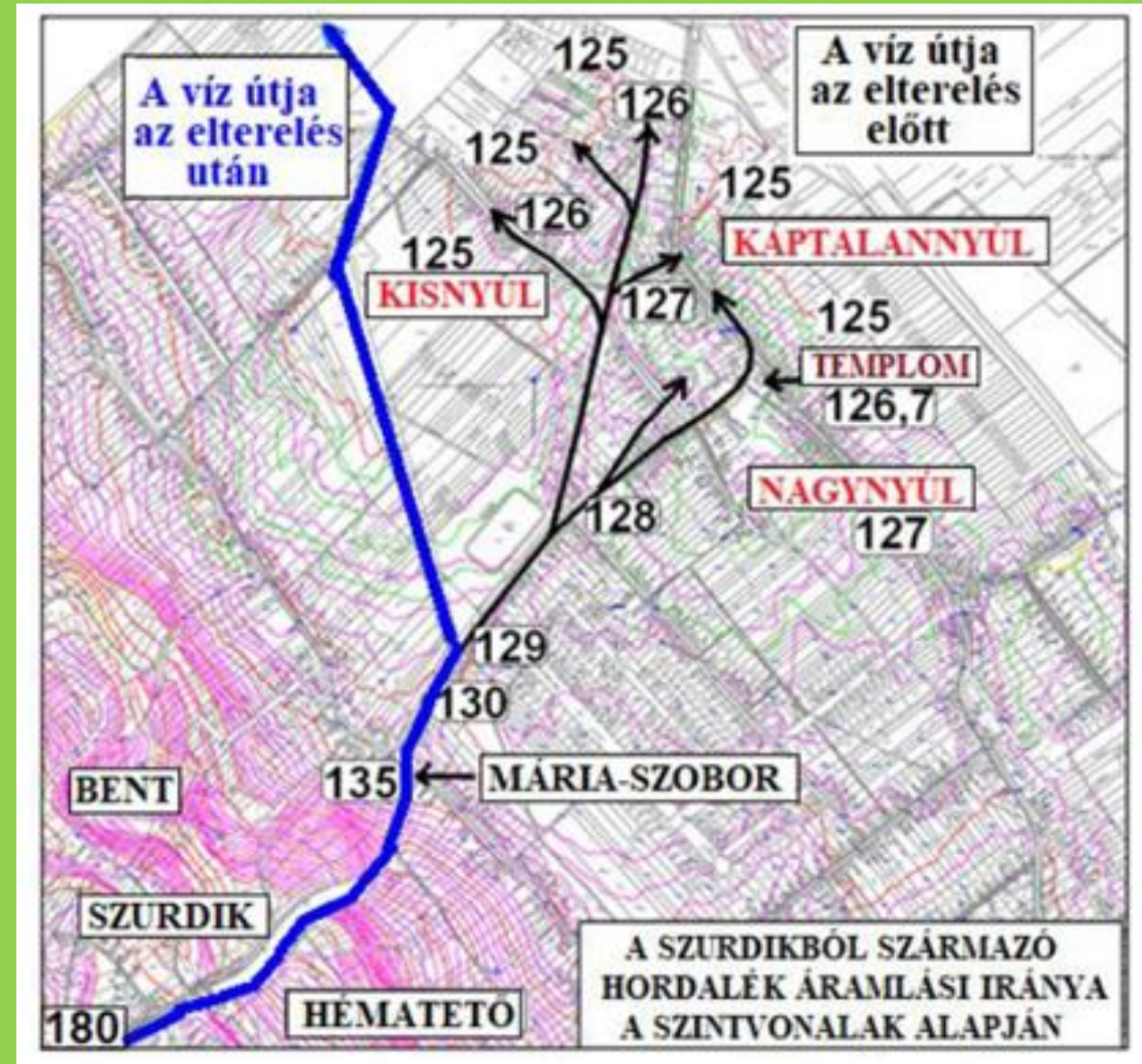

16.

Az egyre mélyülő hatalmas szakadék
Elhordott anyaga temérdek hordalék,
Rendszeresen terült a lenti falura,
S jogos jajszó lett az ott élők panasza.

17.

Gátat emeltek hát, terelve a vizet,
Melyet egy árok a Kis-Pándzsába vezet,
E gát tetején fut ma is a forgalom,
Kevesen tudják már ennek okát Nyúlon.

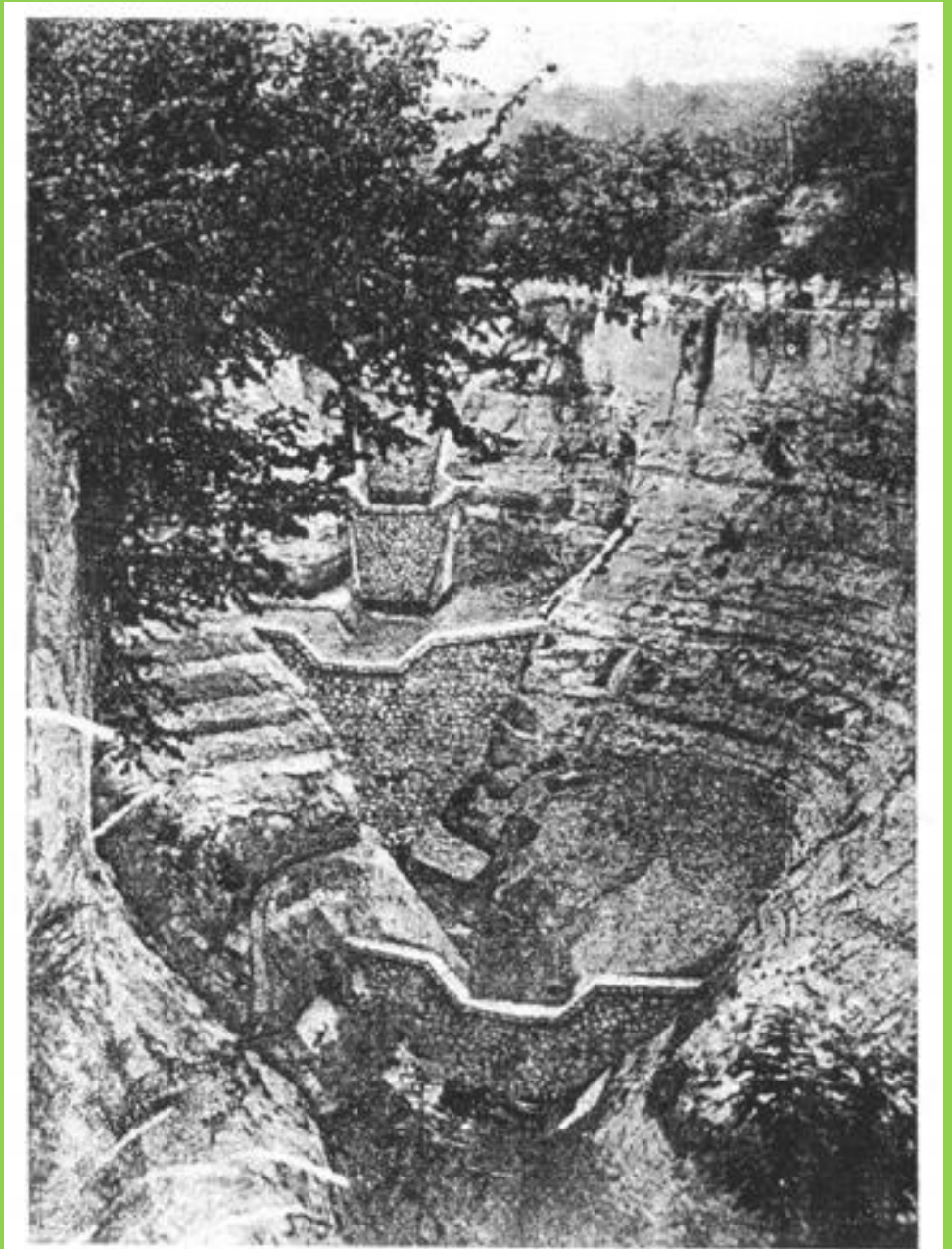
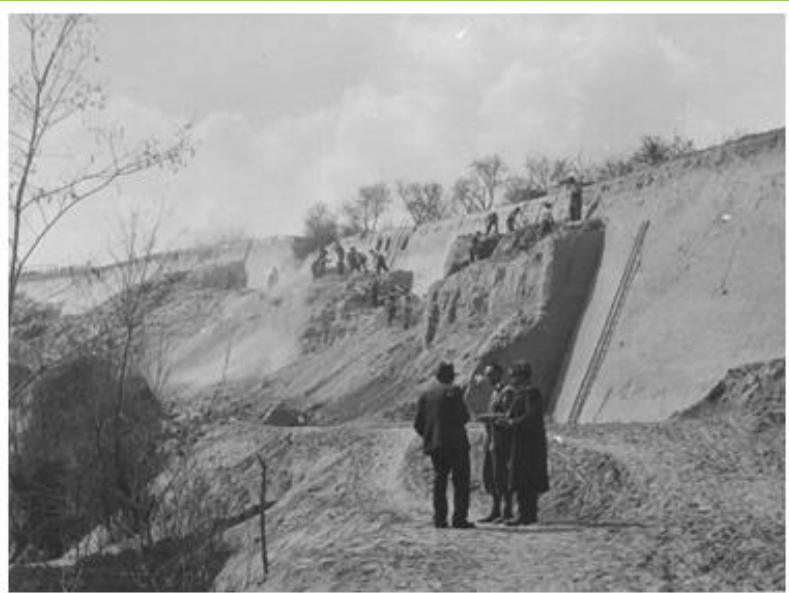

18.

Komoly teherré vált a vízmosás gondja,
Készültek ugyan rá tervezetk sorra,
De a szabályozás mindig csak elmaradt,
Nem jött össze hozzá a pénz s az akarat.

19.

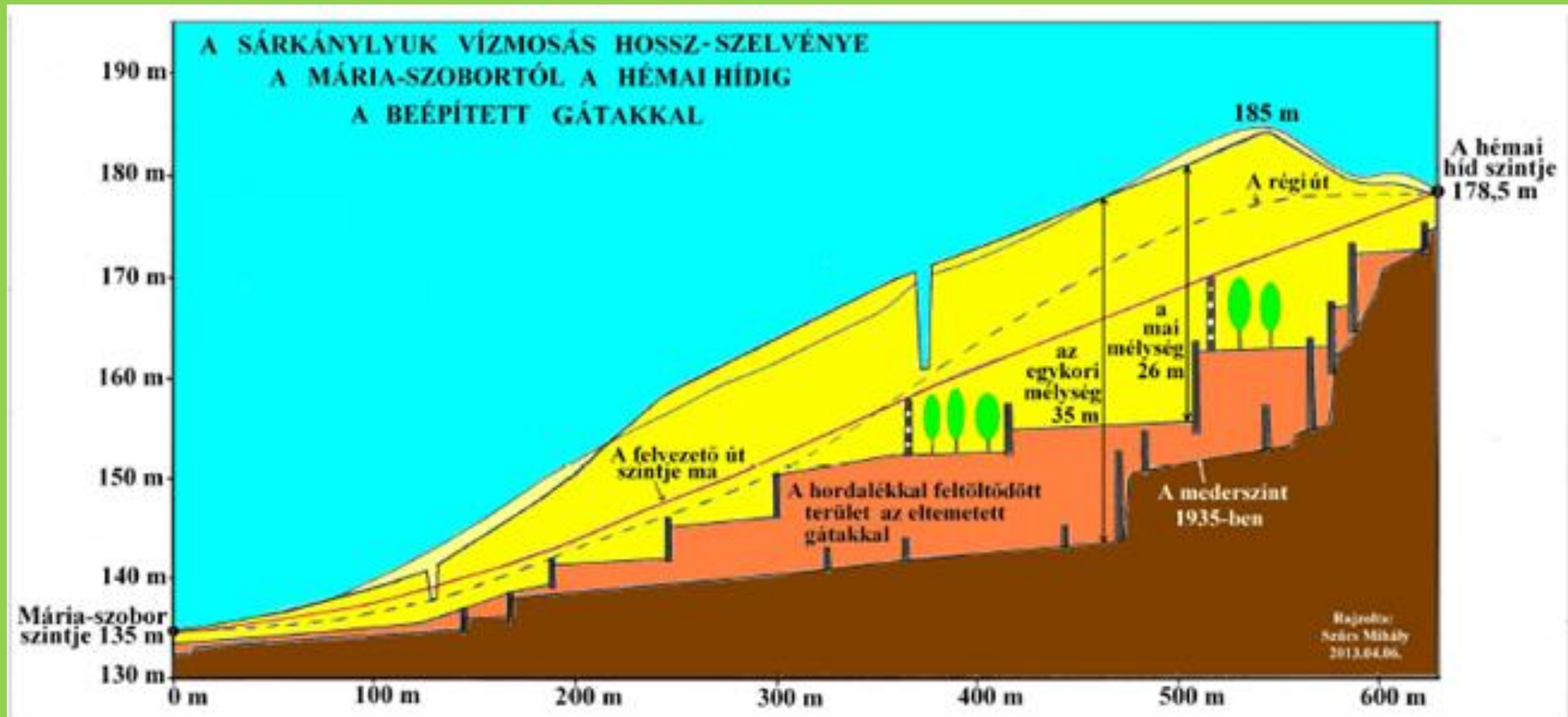
Több évtized után vége nekiláttak,
Építettek bele egy tucat kőgátat,
S hogy közlekedni is jól lehessen rajta,
Felvezető utat vágtak a partfalba.

21.

Sok probléma támadt évtizedek alatt,
A nagy gátak mögött felgyűlt a sok iszap,
Így magasságukat is növelni kellett,
S több új gát is épült a régiek mellett.

23.

A partfal omlása, bár nem túl gyakori,
De az utat többször kellett javítani.
Forgalmát tekintve nagy a növekedés,
Figyelmet igényel itt a közlekedés.

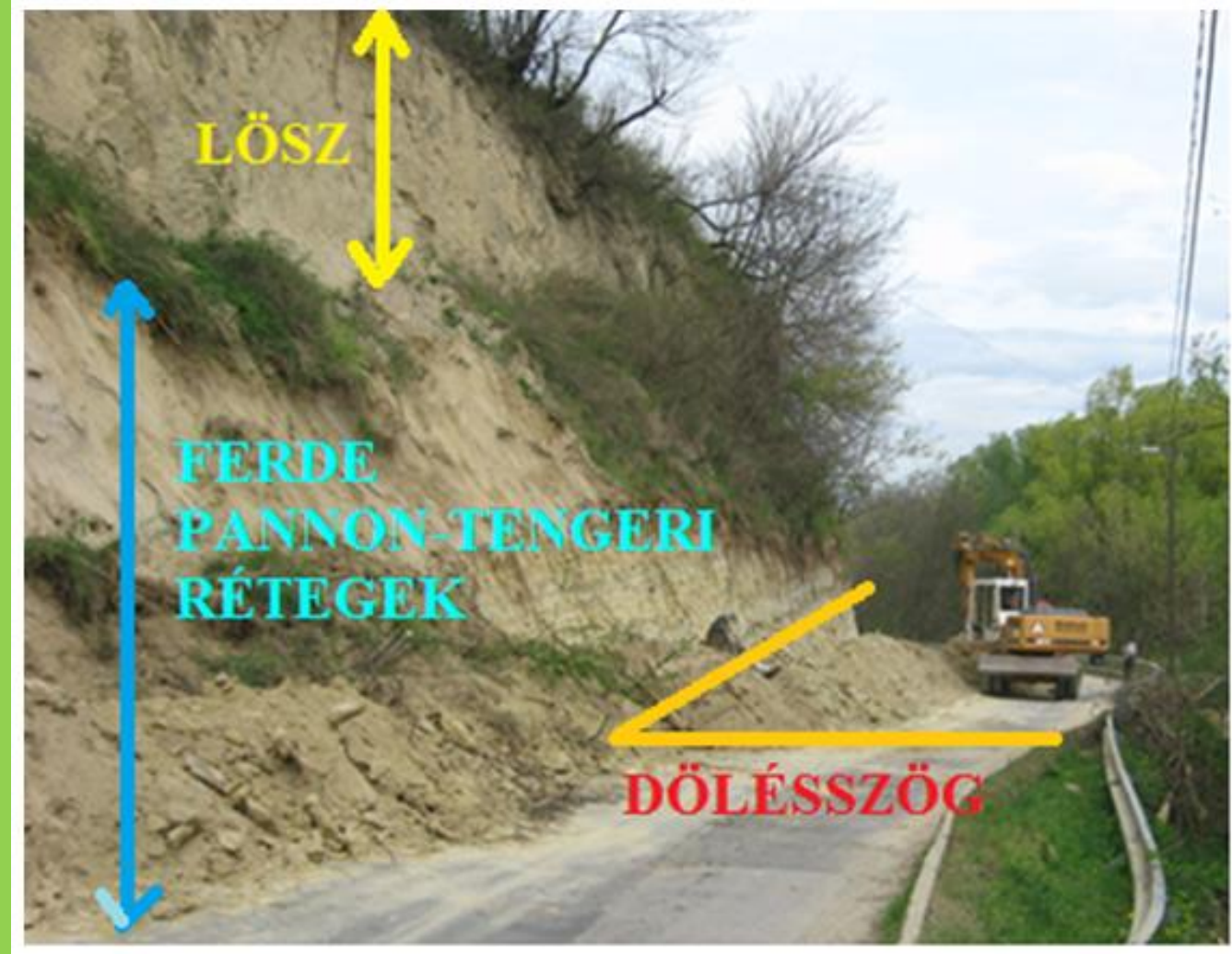
24.

Az út felől nyílik a Sárkánylik pince,
Hordóinak bora a nyúli hegy kincse,
Büszkén mesélik a pince történelmét,
S szíves fogadásra számíthat a vendég.

25.

A vízmosás falán szépen egymás felett
Jól láthatóak a tengeri rétegek,
Lösslepel fekszik a homokkövek hátán,
Földtani szempontból érdekes e látvány.

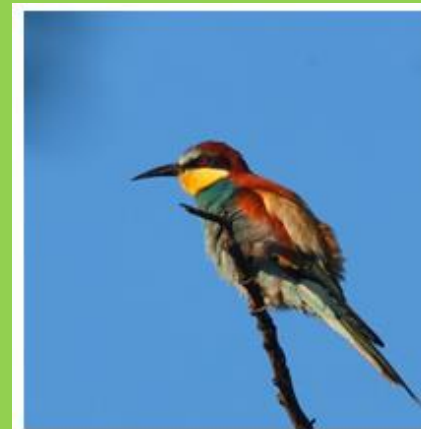

26.

A gátak mögötti rész teljesen föltelt,
És a Szurdik alján hatalmas fák nőttek.
Így aztán lelassult benne a vízmozgás,
Annál jobban megnőtt tőlük a párolgás.

27.

A fás-bokros szurdok változatos terep,
Az élőlényeknek nyújt biztos lakhelyet.
A felsorolt tényesor nyomós érvként hatott,
S természetvédelmi oltalmazást kapott.

28.

Aki figyelmesen olvassa versemet,
Talál tanulságot benne épp eleget,
Főleg az ifjúság s a faluvezetés
Okulni valója belőle nem kevés:

29.

*- Mindenki számára fontos, hogy ismerjék
A minket eltartó természetnek rendjét,
- S számolni kell azzal, ha beavatkoznak,
Magukra esetleg nagy bajokat hozhat.*

30.

*- Nem legyőzni kell a természetet ma már,
Hanem együtt élve fogadni, mit kínál,
- S ne egy csoportérdek legyen vezérelvünk,
A nagy közösségre kell mindig figyelünk!*

31.

*- Hibánkat belátni, jó tanuló terep,
Ügyelni kell rá, hogy ne ismétlődjenek,
- És amit tanultunk, adjuk tovább menten,
Ne engedjük meg, hogy feledésbe menjen!*

32.

Természeti képét, pincekultúráját,
Gátjai méretét sokan megcsodálják,
Megyei értéké így válhatott végre,
S így lett a Szurdik a község büszkesége!

**KÖSZÖNI MEGTISZTELŐ FIGYELMÜKET
A VERS ÍRÓJA ÉS A
KÉPANYAG ÖSSZEÁLLÍTÓJA:**

Füzös Miklós

2025.